

Vergadering Raad van Bestuur

Datum	19 september 2023
Agendapunt	Agendapunt 8 Nummer 23 – 325
Onderwerp	IKR "ik heb van jongs af aan een handicap" - pilot Gorinchem Gegevensuitwisseling
Directeur	Gegevensdiensten
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps/Nathalie van Berkel

Onderwerp heeft instemming van

Directeur	Toelichting
FG	De FG adviseert positief om "toestemming" in te zetten in de beschreven pilot, conform de vastgestelde notitie "Toestemming als grondslag" van Juridische Zaken. Ten overvloede wordt gewezen op het belang van het documenteren (archiveren) van de getekende toestemmingsverklaring. De FG adviseert de pilot ook met betrokkenen (cliënten) te evalueren. Indien de werkwijze na de pilot wordt bestendigd moet deze opgenomen worden in een GEB die ziet op het gehele proces (klantreis).
Directeur GD (Klantreis Ik heb van jongs af aan een handicap)	Akkoord

Door Raad van bestuur te nemen besluiten

- Toestemming voorlopig in te zetten bij Pilot Drechtsteden, Gorinchem en Rivierenland (inzake afgewezen Wajong aanvragen).
- De inzet van toestemming als grondslag over 3 maanden te evalueren.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

De afdeling Juridische Zaken (JZ) komt in de notitie *toestemming als grondslag* (bijlage) tot het oordeel dat in specifieke individuele gevallen onder strikte voorwaarden toestemming wel degelijk kan worden aangewend als grondslag voor gegevensverwerking i.c. gegevensverstrekking, waarbij ook de geheimhoudingsplicht zoals vastgelegd in de wet SUWI in acht is genomen. Het gaat hierbij veelal om situaties waarin UWV de gegevens van een burger met een andere (hulpverlenende) organisatie, vanuit het oogpunt van integrale dienstverlening, wil delen. Soms betreft het situaties waarin de dienstverlening door UWV gebaat is bij gegevens van een andere (hulpverlenende) organisatie.

Met name het inzetten van toestemming bij een overdracht door UWV aan het einde van onze dienstverlening lijkt UWV kansen te bieden om betrokkenen verder te helpen in de ketendienstverlening nadat onze formele taak is vervuld. De zoektocht naar mogelijkheden om op die wijze onze dienstverlening te verrijken, zal zich daarom vooral richten op de momenten dat de dienstverlening door UWV ten einde komt bij de afgewezen Wajong aanvraag.

Eerste beproevingen

In eerste instantie wil UWV de inzet van toestemming beproeven bij een pilot van het oplosteam 'Overdracht naar de gemeente na afwijzing Wajong' binnen de integrale klantreis 'Ik heb van jongs af aan een handicap'. Hier wordt, indien de burger de toestemming daadwerkelijk verleend, met toestemming gewerkt.

De insteek in de pilot is van meer algemene aard. Dit wordt o.i. mogelijk geacht, omdat er in geval van een afwijzing formeel geen sprake meer is van een afhankelijkheidsrelatie tussen betrokkene en UWV waardoor UWV toestemming in kan zetten voor het delen van gegevens met in dit geval een gemeente.

Gesprek Functionaris Gegevensbescherming

Op 7 september jl. heeft adhv een bespreeknotitie een gesprek met de FG, IKR en GD plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek is het juridische kader geschetst met betrekking tot de gegevensdeling binnen de pilot Gorinchem.

Juridisch kader gegevensdeling pilot Gorinchem

Het doel van de gegevensdeling is burgers proactief bij Avres bekend maken omdat zij mogelijk recht hebben op dienstverlening van de gemeente. Omdat deze doelgroep niet-uitkeringsgerechtigden betreft, gaat als grondslag voor gegevensdeling artikel 73, elfde lid, van de Wet SUWI niet op. Blijkens een toelichting in Kamerstuk 35897-5 is dit artikel namelijk van toepassing op uitkeringsgerechtigden met een Wajong- of WIA-uitkering met arbeidsvermogen en andere uitkeringsgerechtigden met vergelijkbare problematiek.

Nu er geen vertrekingsgrondslag in de Wet SUWI staat, is er een mogelijkheid om op basis van toestemming (artikel 74, tweede lid, onderdeel b, van de wet SUWI) gegevens te delen. De gegevensdeling is getoetst aan de voorwaarden van de notitie *toestemming als grondslag* van JZ. De gevraagde gegevensset mag op basis van toestemming worden geleverd.

Advies FG

De FG geeft aan dat hij geen bezwaar heeft/risico's ziet bij voornoemde gegevensdeling omdat er geen uitkeringsrelatie is en dus geen afhankelijkheid. Ondanks het ontbreken van een afhankelijkheidsrelatie is het advies van de FG om wel te documenteren als ware er wel een afhankelijkheidsrelatie. Zodat een en ander wel is vastgelegd en er in de uitvoering geen onderscheid hoeft te worden gemaakt tussen verschillende situaties. De FG geeft aan dat we het uiterst zorgvuldig, netjes en ethisch correct doen.

Evaluatie

Om de inzet van toestemming en de werking van het juridisch kader te kunnen beoordelen, wordt voorgesteld om de pilot na een werking van 3 maanden te evalueren (effectmeting voor de klant, i.c. ervaringen ophalen, verbetermogelijkheden signaleren). Aan de hand van de evaluatie wordt bepaald in hoeverre toestemming inzetbaar is als grondslag voor gegevensverwerking dan wel gegevensvertrekking en UWV een beleidsregel terzake kan formuleren.

De afspraken die met de FG zijn gemaakt:

1. Bij de evaluatie (na 3 maanden) van de pilot maken we een aanzet tot een totale GEB, liefst op IKR-niveau. Dat zou de FG graag van elke klantreis zien, daarmee laten we als IKR ook ons volwassenheidsniveau zien.
2. De bestuurlijke borging middels onderhavige voorlegger aan de RvB.

Contact met de AP en SZW

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) heeft aangegeven dat er recent contact is geweest tussen JZ en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) inzake het juridische kader dat door JZ is opgesteld. Dit heeft geleid tot het bericht dat de AP het juridische kader betreft bij de "normuitleg toestemming van betrokkene". De verwachting is dat de AP meer ruimte zal laten voor de inzet van toestemming van betrokkene door de overheid. Binnenkort volgt er een overleg tussen UWV en het hoofd systeemtoezicht van de AP.

Gevolgen voor mensen

Het uitgangspunt is dat met de inzet van toestemming als grondslag voor gegevensverwerking een belang van betrokkene wordt gediend. Bij een afgewezen aanvraag tot een overdracht aan de gemeente die betrokkene mogelijk verder kan helpen bij het verstrekken van een bijstandsuitkering en vooral participatiehulp.

Daar staat tegenover dat in sommige situaties naast het belang van privacybescherming onder de AVG andere belangen zwaarder meewegen in de bredere afweging. In die situaties is het van het grootste belang dat betrokkenen goed worden geïnformeerd over de voorwaarden waaronder toestemming wordt verleend. UWV zal daarbij aan de voorzichtige kant van het spectrum moeten opereren en zichzelf maximaal beperken waar het de gegevensverwerking o.b.v. toestemming betreft. We zien hierbij wel enige spanning tussen de juridisch-technische kant van die beperking (1-malig, beperkte gegevensset, specifieke ontvanger, geen consequenties voor de dienstverlening van UWV, direct herroepbaar) en de communicatie daarover met betrokkene. Zeker in situaties van beperkt doenvermogen.

Bij een afgewezen Wajong aanvraag zullen de naam en telefoonnummer/e-mailadres van de burger uitsluitend na uitleg aan, en toestemming van de burger aan de gemeente overgedragen worden.

De gemeente kan dan, als de burger niet zelf kan melden, contact opnemen met de burger zodat deze niet tussen de wal en het schip valt.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Kans

- UWV wil de dienstverlening verbeteren en verbreden, een van de manieren om dit te doen is als wij betrokken zelf niet verder kunnen helpen, hen te verwijzen of over te dragen aan andere organisaties. Zelfs als UWV daar geen wettelijke taak voor heeft. UWV heeft daarmee aandacht voor de menselijke maat. De mensen en zijn situatie staan centraal en vormen het uitgangspunt.

Risico FG gaf aan dat het geen risico zag en dat het gesprek met SZW lopende is.

- Risico is dat het lopende gesprek met SZW stagneert en het standpunt van de AP onbekend blijft.
- Indien de AP er anders in staat dan UWV en een probleem ziet in het feit dat UWV met toestemming werkt, heeft dit mogelijk consequenties.

Strategische aspecten van het besluit

Het gebruik van toestemming kan bijdragen aan het verbeteren van de dienstverlening aan burgers in de ketendienstverlening en daarmee de doelstellingen van UWV, tegelijkertijd zoekt UWV in deze de grenzen op hetgeen een afbreukrisico met zich meebrengt. Borging van de voorwaarden behorende bij het juridisch kader heeft plaatsgevonden in gesprek met de FG.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Het SMZ team dat zich specifiek met het verkrijgen van toestemming en het vervolgens verwerken van persoonsgegevens bezighoudt, wordt waar nodig goed geïnstrueerd en zullen bij vragen een beroep kunnen doen op het team van IKR ik heb van jongs af aan een handicap.

Vervolgtraject besluitvorming

Om de inzet van toestemming en de werking van het juridisch kader te kunnen beoordelen, wordt voorgesteld om de pilot na 3 maanden vanaf de in werking treding te evalueren. Aan de hand van de evaluatie wordt bepaald in hoeverre toestemming inzetbaar is als grondslag voor gegevensverwerking en UWV een beleidsregel terzake kan formuleren, kan worden gezocht naar andere mogelijkheden om toestemming te gebruiken. Met de FG werd afgesproken dat er na de eerste 3 maanden een aanzet gemaakt wordt met de IKR JG brede GEB.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden (onderbouw ook de keuze voor opties 2, 3 en 4):

- Ja, in hun geheel
- Deels, markeer in de documenten wat niet openbaar gemaakt kan worden
- Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet
- Nee, helemaal niet

Omschrijving: Toestemming als grondslag voor gegevenverwerking

Trefwoorden: Pilot Gorinchem; IKR; integrale klantreizen; ik heb van jongs af aan een handicap; JG